

Vit megna bert vit vilja, ... ella eru vit býtt!!!

»Prisurin á fiskinum er alt ov høgur«. »Framleiðslukostnaðurin er ov høgur«. »Marknaðarátgongdin til E.S. marknaðin ov vánalig«. »Seluprisurin er ov lágur«. Hetta eru nakrar av óendaligu endurtøkum hjá framleiðsluvinnuni í fiskivinnuni og teimum, ið selja fiskin/vørna. Men hvat er veruligi trupulleikin og hvussu koma vit honum til lívs?

Eysturoyar Tjóðveldisfelag og Føroya Arbeiðarafelag spyrja á almennum pallborðsfundi í »Ólastovu« í Saltangará 13. nov. kl. 19.30: a Hvussu kunnu vit økja um landingarnar og tilvirkingina (foredling) av fiski veiddum undir Føroyum? b Hvussu gerst sølan av framleiddu vøruni best?

Við pallborðið fara at sita Bjarti Mohr, Føroya Fiskavirkir, Páll Gregersen, Fiskavirkir, Jóannes Eliassen, Roykivirkir, og Jóhann Mortensen, Marr & Co. Allir fáast teir dagliga við framleiðslu og sølu og hava sína avgjördu hugsan um, hvussu vit skipa okkara viðurskipti, so allar fiskur, ið verður veiddur undir Føroyum, kemur til virkingar her sum ein lønandi vinna. Neyvan sleppa vit undan at politiski myndugleikin eisini verður við, skulu vit skipa okkara samfelag frá at vera rávøruútflytari til eisini at vera matvøruframleiðari – um tað er málið. Politiski parturin í panelinum verður umboðaður av Óla Jacobsen og Heina O. Heinesen, sum í minsta lagi hava tvær meiningar um, hvussu greiða fæst á hesum viðurskiptum og mongum øðrum.

Fundurin mánakvöldið 13. nov. er framhald av fundinum um veiðiflotan seinasta mánakvöld, har m.a. ein niðursteða var, at góður fiskur eigur at fáa betri pris enn vánaligur fiskur.

Um greitt svar fæst til henda spurningugu við biðnaði við tilmáningu 13. nov. í Ólastovu í Saltangará.

Eysturoyar Tjóðveldisfelag
Føroya Arbeiðarafelag

Føroyar, Fútans heimur!

Vitja á alljósum degi
ravnsvartr trælir,
vardir av fútans veingjum,
av niðu, heilir og sælir.

Ber hon fólkinum boð
tungan hin dimmklædda,
undir fútans veingjum, fylgið
sum rottur tað man kradda.

Vitjaður á alljósum degi
av ravnsvørtum trælum,
boðast mínar skyldur?
av niðu, vardu talum.

Føroyar, Fútans heimur,
í skotum eyga hyggja,
undir fútans veingjum
av niðu, svartklæddir ravnar byggja!

Kálvadalur 22/10-95

Baraldur á Berhellu

Veðurtænastan á Veðurstøðini
Upplýsingar um veðrið á veðurstøðnum kunnu
fáast við at ringja á tlf. 12210.

Deyvafelag Føroya

Skrivstovan í Deyvahúsinum, Íslandsvegur 10 B,
er opin mánadag-fríggjadag frá kl. 9-12 og 13-
15. Telefon 17597. Telefax 13609. Skrivitefon,
ring 0032 og bið um 16929 ella 10714.

Viðmerking

100 millióna lánið

Mikil orðadráttur hevur staðist av teim fáu krónum, sum samráðingarnar við danir 3. november góvu okkum tilboð um.

Serstakliga hevur tann kennsgeringur, at hesar krónurnar eru eitt tilboð um lán, verið umrøddur.

Tað, sum hevur undrað undirritaða, er at persónar hava viðgjørt góðskuna av hesum lántilboði, uttan at siga hvørjum fortreytum metingin verður gjørd út frá.

Avgerðin, um eitt lán er gott ella vánaligt, má væl saktans liggja í, hvat tú nýtir lánið til, og um tað kemur istaðin fyri eitt lán, sum hevur verri treytir.

Tann, sum fygir eitt sindur við í føroyskum politikki, hann veit at vit á figgjarglógarskotinum fyri 1996 hava eitt halli uppá líka undir 130 milliónir. Hetta hallið skal figgast á ein ella

annan hátt, og hevur verið roknað við, at tað skal figgast við sølu av lánsbrøvum.

Lánsbrøvini verða ikki seld fyri áljóðandi, men fyri ein vissan kurs, alt eftir hvussu seljarin er fyri figgjarglóg.

Tá rentan samstundis verður roknað av áljóðandi, so kann ein koma út fyri at gjalda rentu av 100 milli-
ónum, hóast kursurin ger, at tú ikki fært meira enn 90 milli-
ónum.

Tá tíðin, sum lánsbrøvini ganga yvir, er úti, so skalt tú gjalda aftur til kurs 100.

Ein og hvør eigur tí at skilja, at rentan á lánsbrøvum, seld fyri at figgja eitt hall á lógtingsfiggjarglógini, kann gerast høg.

Hesin veruleiki var bakgrundin fyri ynskinum um 100 milli-
ónum lánið frá dænum.

At hetta lánið er betri sum figging enn søla av láns-

brøvum vátar Sigurd Poulsen, landsbankastjóri, í Sosialinum 9. november.

Ein annar faktorur, sum eigur at verða tikin við í hesum samanhangi er, at hetta lánið ikki skal gjaldast aftur eftir somu treytum sum lánsbrøv, men skal gjaldast alt eftir, hvussu gjaldføri okkara er til ta tíð. Var lánið ætlað til at

figgja ein skattalætta, so sum fært hevur verið fram seinastu dagarnar, so er metingin um góðskuna á lánum ein heilt onnur.

So var lánið einki minni enn ein skandala, og hevði komið okkum aftur um brekkur seinni.

Hetta lánið hevur ongan-
tíð verið ætlað til skatta-
lætta. Í felagslýsingini mill-
on donsku stjórna og Fø-
roya Landsstýri er klárt skil-
að til, hvat peningurin skal
brúkast til: »at yde lands-
styret supplerende lån på
100 mill. kr. ultimo 1995
til finansiering av en del af
de løbende rentebetalinger».

Ti eigur hesin soltni bitin
at verða tikin móti, um ikki
við takklæti, so sum ein bati
hóast alt.

Sámal Petur í Grund,
landsstýrismaður

Viðmerking

Gjørdist eitt sindur bilsin

Nú kenni eg ikki reglugerð-
ina hjá grunninum Ment-
unargrunnur Føroya Løg-
tings og Fjølrit, so tað kann
væl vera, at eg fari púra
skeivur, tá ið eg nú taki til
pennin; men eg veit, at
vóru hesir grunnar ikki, og
tá serliga Mentunargrunnur
Føroya Løgtings, kom
litið út á føroyska bóka-
marknaðin av føroyskum
bókum.

Nú, sum fáast við at
skriva – nú verður bert
hugsað um skrivningina, tí
eg veit ikki, hvussu nógvur
stuðul verður latin til tón-
leikin og onnur mentunar-
lig tiltøk her á landi – vita
best, hvussu tað stendi
verðið, um hesir grunnar ikki
vóru, og eg má aftur siga
serliga Mentunargrunnur
Føroya Løgtings, og so
kann jú lesarin sjálvur taka
stoðu til, um tað vit gera,
hevur nakað virði ella ikki.

Mentunargrunnur Fø-
roya Løgtings, ið er á figg-
jarglógini, letur bæði starvs-
løn og stuðul, meðan Fjøl-
rit letur bert stuðul til bóka-
útgávuna, og stuðulin
verður sjálvandi ikki út-
gøldin fyrr enn verkið er
liðugt, meðan starvs lønina
frá Mentunargrunninum
fært tú, tá ið verkið skal ger-
ast liðugt.

Hvussu Fjølrit fær sínar
pengar, dugi eg ikki neyvt
at siga, men eg veit, at t.d.
skúlarnir gjalda í grunnin,
tá ið fjølritið verður upp
um ávíst tal, ella sagt á v-
anligum máli, tá ið kopierað
verður so og so nógv. Sum
fyrrverandi blaðmaður lá
tað í fingrasnipinum at
kanna tað, og sambært
skúlastjóra, er talan um ikki
so litið.

Nú stendur orðið fjølrit
tytt til danskt at vera dupli-
kere og tað hevur nakað við
kopiering at gera, hugsi eg.
Duplikera minnst eg t.d.
frá tíðini í Hoydølum, og
tað var, tá ið okkurt skuldi
fjølritast, ella kopierast, eitt
nú skúlablaðið, ið tá var.
Navnið á blaðnum er so far-
ið í gloymskunar har, har so
mangt annað órudd hevur
funnið sær pláss.

Men so til sjálva orsökina,
at eg nú taki penn í hond.
Tað var ein so frálík send-
ing í sjónvarpinum her fyri,
sendingin Krígsdøtur um
føroysku genturnar, sum
høvdu funnið sær hermann
til mann og vóru so fluttar
av landinum. Einki ilt at
siga um hesa frálíku send-
ing, áhugavert eisini, sera
áhugavert.

Og so er sendingin liðugt
og tú sært, hvør stuðlað

hevur: Mentunargrunnur
Føroya Løgtings og Fjøl-
rit!!!

Ná, ná, er tað soleiðis, er
tað tí stuðulin bara minkar
og minkar?!

Tað hevði verið sera
áhugavert at vita, hvør
rindar í henda grunnin, ið
eitur Fjølrit?

Og kanska skuldu vit
ditta okkum at spurt,
hvussu nógv?

Sjónvarp Føroya ger tað
so ikki!!!

Og heldur ikki teknikan in
í Sjónvarpinum, og heldur
ikkí tey bæði fastlentu tíð-
indafólkin í Sjónvarpinum,
sum gjørdur sendingina!!!

At Mentunargrunnur
Føroya Løgtings stuðlar
eini slíkari sending, ja, eg
veit ikki, hvat vit skulu siga.
Játtanin í henda grunn
bara minkar og minkar,
t.v.s. verri og verri verður
at fáa bók út á føroyskum,
keypiorikan er so litil í dag,
so vandin er har, at eingin
bók fer at koma út á fø-
royskum.

Og tá ið eingin bók kem-
ur út, ja, so missa vit henda
part av mentanini, og tað
er spell, sera spell eisini. Er
tað ætlanin kanska???

Hevði ikki verið bilsin,
um onkur uttan fyri dyr
sjónvarpsins hevði gjørt

sendingina, soleiðis at
skilja, at hetta var free-
lance arbeiði og sjónvarpið
so sendi sendingina, eg
meini, ikki bilsin, tá ið
hugsað verður um Ment-
unargrunnur Føroya Løgtings
væl at merkja.

Nú skal eg ikki koma inn
á tvíbytið í stuðlinum til tær
báðar nýggju orðabøkur-
nar. Tað er grein fyri seg.

Nú veit eg sum limur í
Rithøvundafelagnum at
landsstýrismaðurin Sámal
Petur í Grund hevur ætlan-
ir á tí mentunarliga okin-
um, so spennandi verður at
vita, hvussu tann nýggi før-
oyfski mentunarpolitikkur-
in fer at siggja út.

Vónandi verður hesin
politikkur ikki soleiðis hátt-
aður, at alment lønt starvs-
fólk fara at eta allar grunnar
tómur!!!

Skal ein fiskaseljari fáa
stuðul úr hesum grunnum
fyri at selja fisk???

Skal ein seljari av føroyskt
framleiddari vøru fáa stuð-
ul úr hesum grunnum, tá ið
hann skal út í onnur lond
at selja hana???

Hvar eru vit nú, spyrji eg
bara.

Ólavur í Beiti

Sosíalurin – fimmm ferðir um vikuna!